

Ressam İsmail Acar çokkültürlü İstanbul'un simgesi Ayasofya'ya resimleriyle dikkati çekiyor

Bizans İstanbulu'ndan Osmanlı İstanbulu'na, oradan da Cumhuriyet İstanbulu'na uzanan çizgide birçok anlamı üzerinde taşıyan bir şaheser Ayasofya. Simgelediği şeyler mimari özelliklerinin çok çok önüne geçmiş. Ayasofya teması üzerine on yıldır çalışan ressam İsmail Acar,

Osmanlı'nın 700. Yıl Kutlamaları çerçevesinde 200 resimden oluşan 'Ayasofya ve Sanal İzdüşümler' sergisini bugün açıyor. Bir ay boyunca açık kalacak olan sergi en son ne zaman gittiğinizi hatırlamadığınız Ayasofya'ya yeniden çağırıyor sizi. İsmail Acar'ın sergisini Kültür Bakanı İstemihan Talay bir basın toplantısıyla duyurmuştu.

► İmaj olarak Ayasofya'yı seçmenizin ve onun üzerine bu kadar uzun süre çalışmanızın nedeni neydi?

Ayasofya benim için geniş zamanlı bir kavram. Başı ve sonu olmayan... Belki de benim bu mekanı seçmemin nedeni birbirinden farklı bir çok fikre evsahipliği yaptığı içindir. Gelecekte de bu misyonunu sürdürebileceği fikrinden hareket ediyorum. Kültürel miraslarımızın çok farkında olmadan yaşıyoruz maalesef. Gereken önemi ve bakımı göstermiyoruz. Her defasında kritike ettiğimiz ama bu uğurda hiç birşey yapmadan geçiştirdiğimiz fikirlerimize karşı belki de bir günah çıkarma çabası bu.

► Ayasofya sizin için neyin simgesi?

Ayasofya benim için zamanı, geniş zamanlılığı, çok sesliliği ve bütüne hakim olan hoşgörüyü simgeliyor. İlkçağ bazilika formlarının, Roma mimari süzgecinden geçip Anadolu mimar ve mühendislerinin ruhlarıyla Ortaçağ, Bizans kültürünün, Osmanlı'nın dört köşesine koyduğu minarelerle günümüze kadar süren

çok kültürlü bir formu simgeliyor. Hem Hıristiyan, hem Müslüman, hem de daha öncesinden bugüne olan bir form bu.

► Onların evlerinin arka pencereleri Louvre'a, benimki ise Ayasofya'ya bakıyor diyorsunuz. Bunun sanat anlayışınızdaki farklılığı da simgelediğini söyleyebilir miyiz?

Kesinlikle söyleyebiliriz. Aslına bakarsanız, o kadar normal bir şey yapıyorum ki ben; kendi beslediğim kaynaklara bağlı bir konsept bu. Ama çoğunluk kendi coğrafyalarından binlerce kilometre uzaktan etkileşimler duyarak fikirler ortaya koyuyor. Çoğunluk

bunu yaptığı için benim yaptığım sanat farklılık sınıfına giriyor belki de. Ben sanatın coğrafya ve gelenek derinliğinde ilerleyebileceğinden yanayım. Çağdaşlığın her nedense yıllar boyu Batı formlarından hareketle yakalanabileceği düşünülüyor. Aslında çağdaşlık insanın kafasının içinde olan bir tanım. Sanata bir tür etkileşim dersek eğer, bu etkileşim elbette o coğrafyanın tepkileri olmalı. Bazen bir tepki, bazen bir övgü, bazen bir durum. Jasper Johns 25 yaşında Amerikan bayrağını tuvale boyadığı zaman Amerikan toplumu zaten dünyaya egemen olmaya başlamıştı. O da toplumun bir

bireyi olarak kendi fikrini bir tuval ile ifade etti ve sonrasında popülerizm... Biz ise, ne siyasi olarak, ne sosyal olarak, ne coğrafi, ne kültürel, ne de ekonomik olarak bir Amerikan toplumu ile eşdeğer bireyler olmadığımızı göre, ki bu Avrupa için de, Asya için de geçerli, bir popülerizmi bu insanlar kadar samimi olarak hissedebileceğimizi ve yaşayabileceğimizi düşünmüyorum. Biz toplum olarak, çok daha zengin bir mozağin parçalarıyız, sahip olduğumuz coğrafi ve kültürel konumdan dolayı... Bu, popülerizme olan bir tepkimi değil, sadece çağdaşlığın uzaktan bakılarak öğrenilecek bir kavram

olmadığını, her toplumun bunu kendi bünyesinden çıkarması mecburiyetini dile getirmemi gösteriyor.

► Sergi üzerinde ne kadar zamandır çalışıyorsunuz?

Sergide yaklaşık 200 adet çalışmam var. Bunların pekçoğu doğrudan Ayasofya temasını işliyor. Bir kısmı da Ayasofya'ya dolaylı gönderme yapıyor. Ama bu çalışmalarımıza yeni oluşmuş demek doğru değil, belki pek çoğu son dönem resimlerim ama, Ayasofya temasını ben on yıldan fazla bir süredir hem çalışıyorum, hem de işliyorum. Bu sergimin sanat yaşamımda önemli bir nokta

olduğunu düşünüyorum. Ayasofya gibi dünyaya ait bir mekanda, Ayasofya temalı eserlerin sergilenmesinden, yalnız bir ilk olması açısından değil, aynı zamanda cesur bir karar olması ve böylelikle toplumumuzun kültürel miraslarımıza sahip çıkması için bir başlangıç olacağı umuduyla heyecanlanıyorum. Kültür Bakanımız İstemihan Talay'ın hem Ayasofya'ya, hem çağdaş sanata sahip çıkması; Telsim, Karum Tekstil, Duran Ofset gibi özel sektör firmalarının desteklemesi, Ayasofya başlığı altında sanatçının devlet ve özel sektörle bütünleşmesini de simgeliyor.

■ İhsan YILMAZ

Ayasofya'ya en son ne zaman gittiniz?

